

# Vad är samtidskonst?

Hur kommer det sig att urinvånarnas konst i Australien betraktas som samtidskonst som visas på konstmuseum och säljs på Gallerier, men när den visas i Sverige hamnar den ofta på Etnografiska Museet i Stockholm.

I min avhandling, med arbetsnamnet *Inbetween: Contemporary Art in Australia* behandlas australiensisk samtidskonst ur ett globaliseringsperspektiv, där jag avser undersöka om det sker gränsöverskridanden mellan de australiensiska urinvånarnas konsttradition *Aboriginal Art*, den konsttradition som härstammar från kolonialtidens europeiska inflytande *Australian Art*, samt den globala konstvärlden. Om så är fallet hur gestaltas dessa överskridanden?

Hur kommer det sig att man i Australien, till skillnad från övriga västvärlden, sedan länge betraktar urinvånarnas konst som samtidskonst, vilken ställs ut på Konstmuseum och kommersiella Gallerier. I Australien inbegriper *Aboriginal Art* konst skapad av urinvånare som lever traditionellt och verkar i avlägset belägna samhällen, på landområden som har anknytning till förfädernas skapelseberättelser, de så kallade *Dreamings*. Men *Aboriginal Art* inbegriper också konst skapad av urinvånare som lever i urbana miljöer och är utbildade på västerländska konstskolor, så kallade *City based* urinvånarkonstnärer.

Båda konstformerna förhåller sig på ett eller annat sätt till traditionella kulturuttryck som avser att bevara, stärka och upprätthålla urgamla traditioner som återspeglar den andliga och nära kontakt som existerar mellan urinvånarna och landskapet de lever i. Dessutom eftersträvar de konstnärer som lever i städerna att genom sin konst visa på orättvisor de har utsatts för, och fortfarande lever under. Det ena uttrycket utesluter inte det andra utan det pågår ett ständigt utbyte, vilket visar på *The Dreaming* och förfädernas betydelse både för de urinvånare som lever traditionellt och de som lever ett mer sekulariserat liv.

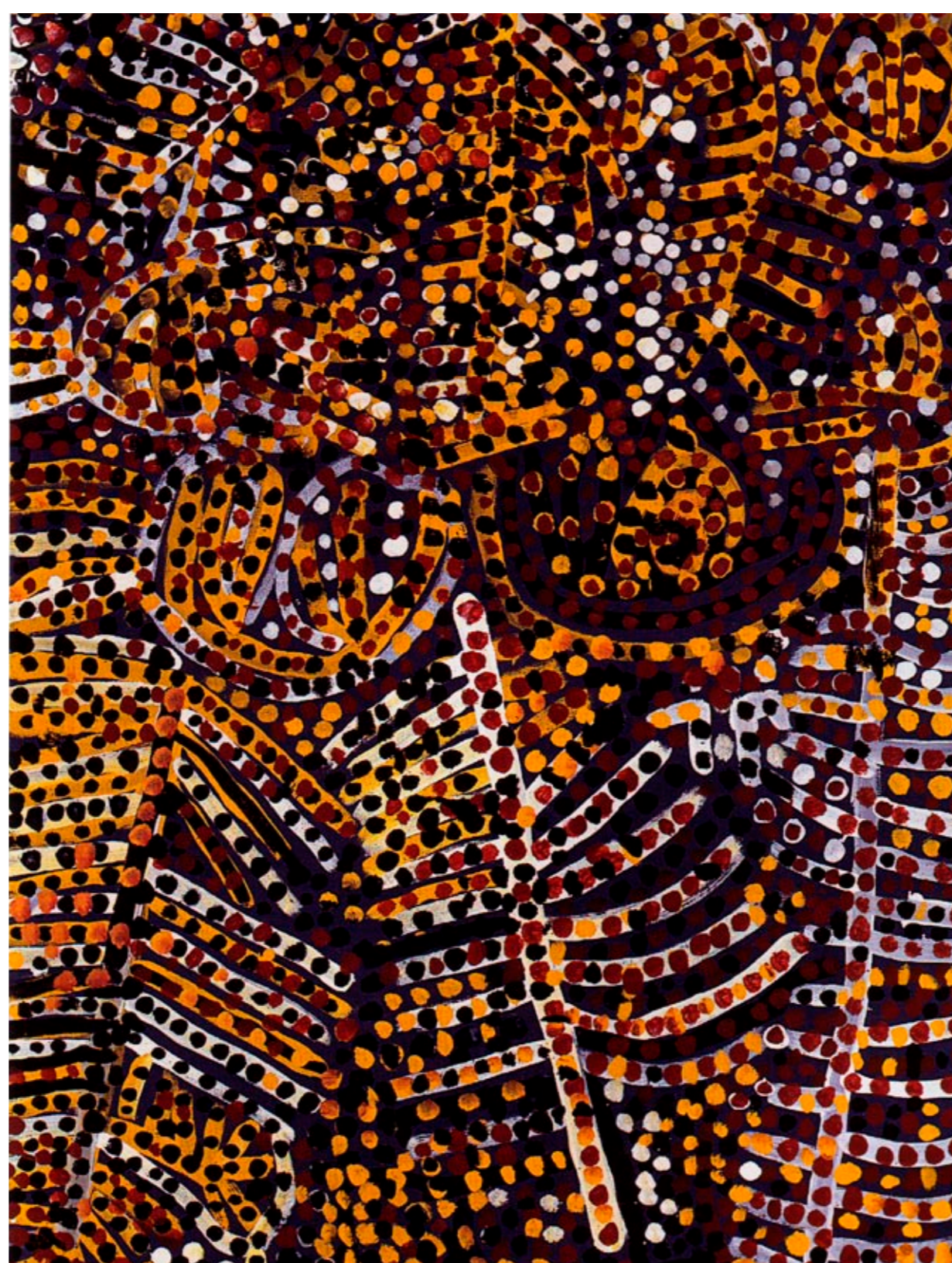
I övriga världen, sett ur ett västerländskt perspektiv, betraktas urinvånarkonst fortfarande i stor utsträckning som "primitiv konst", och visas nästan uteslutande på etnografiska museer, som t.ex. utställningen *Vandra Varsamt – Aboriginisk konst*, som visades på Etnografiska Museet i Stockholm 2007.

Ett för avhandlingen centralt fenomen är den globaliserade konstvärlden, där avhandlingen (med utgångspunkt i den Australiska konsten) avser undersöka hur den globaliserade konstvärlden påverkar uttrycken i konsten. Sedan 1790-talet har människor emigrerat till Australien, vilket lett till ett mångkulturellt samhälle. I Sverige har vi inte utsatts för invandring i lika stor utsträckning som Australien. Men i och med att vi tar emot flyktingar från krigszoner runt om i världen förändras vårt land. En förändring som resulterar i att vår svenska konstscen idag upplever en utvidgad kontakt med konst skapad av första, andra- och tredjegerationens invandrare. I likhet med Australien brottas vi nu med frågor och kulturella uttryck som tar avstamp i mångkulturalism, postkolonialism samt en globaliserad konstvärld.

Två begrepp som avhandlingen granskar i samband med den globaliserade konstvärlden är cross-culture och contemporaneity/samtidighet. När det gäller begreppet cross-culture försöker avhandlingen ta reda på om visuell kommunikation mellan olika kulturer sker på lika villkor eller om denna kommunikation utgår från ett västerländskt perspektiv. Vidare ställs frågan om vi kan förstå och tolka konst från alla världens kulturer?

Med begreppet contemporaneity vill avhandlingen utforska hur konstnärer speglar sin samtid utifrån frågeställningar om hur vi i modernitetens efterföljd, och i övergången efter det postmoderna tillståndet, blir medvetna om vad det innebär att leva efter förutsättningar för en samtidighet/contemporaneity. Samtidigt undersöks begreppets bärighet som en markör för dagens konst, vilket leder tillbaka till frågan om: Vad är samtidskonst?

För att om möjligt få svar på dessa frågor utgår jag i min avhandling från ett antal konstverk skapade av fyra konstnärer verksamma i Australien och internationellt. Med utgångspunkt i mina tolkningar av dessa konstnärskap, och ett antal verk, tittar jag närmare på samtidskonsten med avseende på globalisation, cross-culture, contemporaneity, samt visual studies. De fyra konstnärerna är:



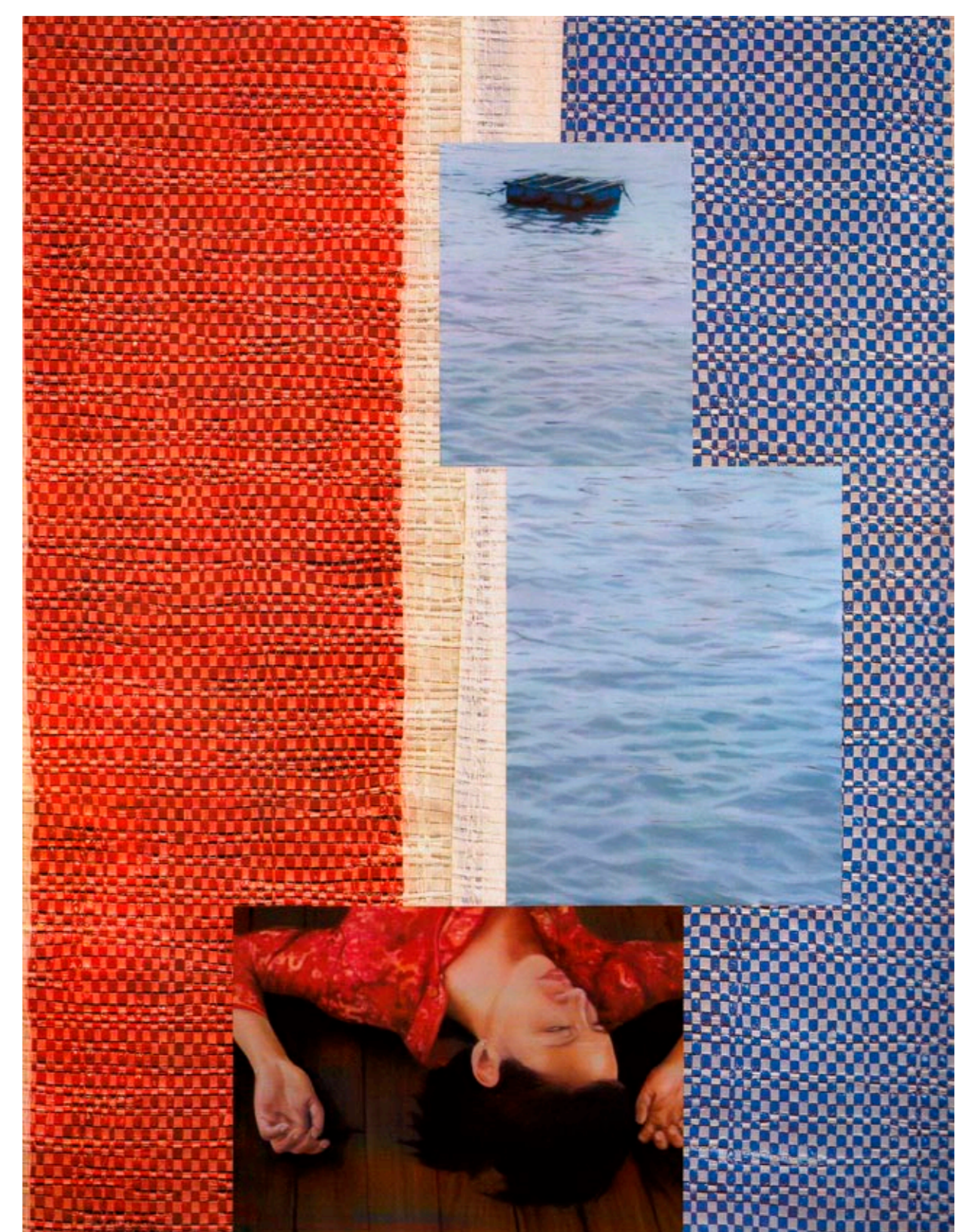
Emily Kame Kngwarreye (född c. 1910–1996). En urinvånarkonstnär som levde och målade traditionellt, på ett landområde som har anknytning till hennes förfäder. I sin konst vårdar och vaktar hon över detta land i enlighet med de australiensiska urinvånarnas sedvänja att tillhöra en speciell plats.



Ricky Swallow (född 1974). En ung vit australiensisk konstnär som är född och uppvuxen i Australien. 2005 representerade han Australien på Venedigbiennalen. Idag bor han i USA och ingår i den internationella biennalkarusellen.



Fiona Foley (född 1964). En urinvånarkonstnär som bor i Brisbane och är utbildad på västerländsk konstskola. En så kallad "city based aboriginal artist", som ifrågasätter myten om det mångkulturella australiensiska samhället och urinvånarnas möjligheter.



John Young (född 1956). Född i Hongkong men skickades som elvaåring till en internatskola i Australien, år 1967 när kulturrevolutionen bröt ut i Kina. Young är en så kallad migrationskonstnär med diasporaidentitet.